

สภาพและปัญหาการจัดการศึกษานอกโรงเรียนด้านอาชีพ
สำหรับประชาชน เขตพื้นที่ที่ ๕ ประสบวาศภัยจังหวัดชุมพร

นางสาว สุวรรณา พลภักดิ์

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต

ภาควิชาการศึกษานอกโรงเรียน

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2535

ISBN 974-579-942-4

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

018290 1 14666364

STATE AND PROBLEMS OF PROVIDING VOCATIONAL NON - FORMAL
EDUCATION FOR PEOPLE LIVING IN DISASTER AREAS CAUSED BY THE
TYPHOON IN CHANGWAT CHUMPHON

Miss Suwanna Polpakdee

A Thesis Submitted in Partial Fulfilment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Non - Formal Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1992

ISBN 974-579-942-4

หัวข้อวิทยานิพนธ์ สถานและปัญหาการจัดการศึกษานอกโรงเรียนด้านอาชีพสำหรับ
ประชาชนเขตพื้นที่ประสวาศกษจังหวัดชุมพร

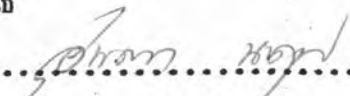
โดย นางสาวสุวรรณา พลภักดี
ภาควิชา การศึกษานอกโรงเรียน
อาจารย์ที่ปรึกษา ศาสตราจารย์ ดร.รัตนา พุ่มไพศาล
อาจารย์ ดร.สมบัติ สุวรรณพิทักษ์

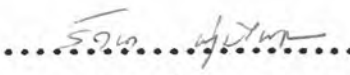

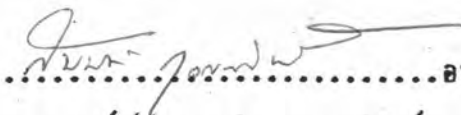
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษานักศึกษาระดับปริญญาโทบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรากษ์)

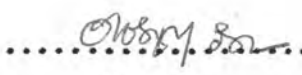
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ อุ่นตา นวน)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(ศาสตราจารย์ ดร.รัตนา พุ่มไพศาล)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(อาจารย์ ดร.สมบัติ สุวรรณพิทักษ์)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.เกียรติวรรณ อมาศกุล)

.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร.อาชัญญา รัตนอุบล)

สุวรรณ พลภักดี : สภาพและปัญหาการจัดการศึกษานอกโรงเรียนด้านอาชีพสำหรับประชาชน
เขตพื้นที่ประสบวาตภัยจังหวัดชุมพร (STATE AND PROBLEMS OF PROVIDING
VOCATIONAL NON-FORMAL EDUCATION FOR PEOPLE LIVING IN DISASTER AREAS
CAUSED BY THE TYPHOON IN CHANGWAT CHUMPHON) อ. ตรีศึกษา : ศ.ดร.รัตนา
พุ่มไพศาล และอาจารย์ ดร.สมบัติ สุวรรณพิทักษ์, 223 หน้า ISBN 974-597-942-4

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ ศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการศึกษานอกโรงเรียนด้านอาชีพ
สำหรับประชาชนเขตพื้นที่ประสบวาตภัยจังหวัดชุมพร ตามการรับรู้ของผู้บริหารผู้ปฏิบัติ และประชาชนผู้เข้า
ร่วมโครงการ

ผลการวิจัยพบว่า หน่วยงานที่จัดการศึกษานอกโรงเรียนด้านอาชีพเป็นหน่วยงานของรัฐบาล
มากกว่าเอกชน หน่วยงานส่วนใหญ่จัดการศึกษานอกโรงเรียนด้านอาชีพเป็นกิจกรรมหลัก มีวัตถุประสงค์เพื่อ
เสริมรายได้และลดรายจ่ายในการดำรงชีวิต งบประมาณที่ได้รับเป็นงบประมาณปกติและเงินช่วยเหลือพิเศษ
จากรัฐบาล มีการสำรวจความต้องการก่อนจัดโครงการและเพศหญิงจะเข้าร่วมโครงการมากกว่าเพศชาย

ปัญหาการจัดการศึกษานอกโรงเรียนด้านอาชีพ ตามการรับรู้ของผู้บริหารผู้ปฏิบัติและประชาชน
ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ 1) ปัญหาด้านการวางแผน 2) ปัญหาด้านการดำเนินงาน 3) ปัญหาด้านการประเมิน
ผล และ 4) ปัญหาด้านการจัดกิจกรรมต่อเนื่อง ซึ่งส่วนใหญ่ปัญหาจะอยู่ในระดับปานกลางและน้อย จะมีเพียง
ปัญหาข้อกระทงเดียวที่กลุ่มตัวอย่างเห็นสอดคล้องกันว่าประสบปัญหาอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ปัญหาด้านการจัด
กิจกรรมต่อเนื่อง

ภาควิชา การศึกษานอกโรงเรียน.....
สาขาวิชา การศึกษานอกระบบโรงเรียน.....
ปีการศึกษา 2534.....

ลายมือชื่อนิสิต *Sun Mu*.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา *ดร. รัตนา พุ่มไพศาล*.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาพร้อม *ดร.สมบัติ สุวรรณพิทักษ์*.....

พิมพ์เผยแพร่ฉบับปกัดชื่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพื่อวงเล็บเดี่ยว

SUWANNA POLPAKDEE : STATE AND PROBLEMS OF PROVIDING VOCATIONAL
NON-FORMAL EDUCATION FOR PEOPLE LIVING IN DISASTER AREAS CAUSED BY
THE TYPHOON IN CHANGWAT CHUMPHON. THESIS ADVISOR : PROF. RATANA
POOMPISAL, Ph.D, CO-ADVISOR : SOMBAT SUWANPITAK, Ed.D., 223 PP.
ISBN 974-597-942-4

The purpose of this study was to explore state and problems of providing vocational non-formal education for people living in disaster areas caused by the Typhoon in Changwat Chumphon as perceived by administrators and project participants.

The results of the study revealed that there were more governmental agencies than non-governmental agencies to organize vocational education programs which were classified as major programs of agencies. Major objectives of these programs were to supplement villagers' income. It was also indicated that most of budget was regular and extra implementing budget provided by the government. Needs assessment was conducted before they organized vocational programs. And there were more women than men participating in the vocational programs.

It was showed that most of administrators and practitioners perceived 4 areas of problems, on project planning, implementation, evaluation and continued activities as a moderate level. A problem on the organizing of continued activity was the only one which was classified as a high level.

ภาควิชา... การศึกษานอกโรงเรียน.....
สาขาวิชา... การศึกษานอกระบบโรงเรียน.....
ปีการศึกษา... 2534.....

ลายมือชื่อนิสิต..... *for m*.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... *Prof. Ratana Poompisal*.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม..... *Sombat Suwanpitak*.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งของ ศาสตราจารย์ ดร. รัตนา นุ่มไพศาล และอาจารย์ ดร. สมบัติ สุวรรณพิทักษ์ อาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งท่านทั้งสองได้กรุณาให้คำแนะนำและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในระหว่างดำเนินการวิจัยมาโดยตลอด ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและระลึกถึงพระคุณของอาจารย์ จึงขอขอบพระคุณในความกรุณาของอาจารย์ทั้งสองท่านเป็นอย่างสูง

การวิจัยครั้งนี้คงไม่อาจเสร็จสมบูรณ์ได้หากปราศจากความช่วยเหลือและคำปรึกษาแนะนำอย่างดียิ่งเกี่ยวกับการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยจาก ดร. ไนทฤษฎ์ โปธิสาร ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

นอกจากนี้ ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่าน ที่กรุณาตรวจแก้ไขและรับเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์นี้ ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่กรุณาให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงเครื่องมือในการวิจัย

ขอขอบคุณ คุณมงคล ค้อสประเสริฐ ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาออกโรงเรียน จังหวัดชุมพร และครูอาสาสมัครทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือในการเก็บข้อมูล และผู้ตอบแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ทุกท่าน

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ พ่อ แม่ พี่ และน้อง ๆ ทุกคนที่ให้การช่วยเหลือด้านกำลังทรัพย์ และกำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ทั้งโดยตรงและโดยอ้อมจนสำเร็จลุล่วงด้วยดี

สุวรรณ พลภักดี

สารบัญ

๕

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
รายการตารางประกอบ	ณ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	6
ขอบเขตของการวิจัย	7
ข้อตกลงเบื้องต้นของการวิจัย	8
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	9
2 วรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
ประเภทของการศึกษานอกโรงเรียน	10
หลักการและกระบวนการจัดโครงการการศึกษานอกโรงเรียน	
ด้านอาชีพ	18
โครงการการศึกษานอกโรงเรียนด้านอาชีพที่จัดในพื้นที่ประสบวาตภัย	
จังหวัดชุมพร	30
แนวคิดและประสบการณ์เกี่ยวกับปัญหาการจัดการศึกษานอกโรงเรียน	
ด้านอาชีพ	39
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษานอกโรงเรียนด้านอาชีพ	43

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3	54
วิธีดำเนินการวิจัย	54
การศึกษาข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับการจัดโครงการการศึกษาออกโรงเรียน	
ด้านอาชีพสำหรับประชาชนเขตพื้นที่ประจวบคีรีขันธ์จังหวัดชุมพร	54
การศึกษาและสำรวจประชากรและกลุ่มตัวอย่างประชากร	55
การสร้างเครื่องมือสำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูล	59
การเก็บรวบรวมข้อมูล	61
การวิเคราะห์ข้อมูล	62
4	63
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	63
5	152
สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	152
สรุปผลการวิจัย	155
อภิปรายผลการวิจัย	165
ข้อเสนอแนะ	171
บรรณานุกรม	174
ภาคผนวก	178
ประวัติผู้เขียน	223

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. สถานของหน่วยงานที่จัดการศึกษานอกโรงเรียนด้านอาชีพ จำแนกตาม สถานที่ตั้งของหน่วยงาน ประเภทของหน่วยงาน ภารกิจของหน่วยงาน ...	65
2. สถานการจัดการศึกษานอกโรงเรียนด้านอาชีพ จำแนกตามลักษณะการ ดำเนินงาน	67
3. สถานการจัดการศึกษานอกโรงเรียนด้านอาชีพ จำแนกตามวิธีการ ดำเนินงาน	68
4. สถานการจัดการศึกษานอกโรงเรียนด้านอาชีพ จำแนกตามวัตถุประสงค์ ในการจัดกิจกรรม	70
5. สถานการจัดการศึกษานอกโรงเรียนด้านอาชีพ จำแนกตามประเภทของ กิจกรรม	72
6. สถานการจัดการศึกษานอกโรงเรียนด้านอาชีพ จำแนกตามสถานที่อยู่ของ ประชาชนที่รับบริการ	74
7. สถานการจัดการศึกษานอกโรงเรียนด้านอาชีพ จำแนกตามลักษณะ งบประมาณ	75
8. สถานการจัดการศึกษานอกโรงเรียนด้านอาชีพ จำแนกตามการ ประชาสัมพันธ์โครงการ	77
9. สถานการจัดการศึกษานอกโรงเรียนด้านอาชีพ จำแนกตามเกณฑ์ใน การจัดกิจกรรม	79

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
10. สภาพการจัดการศึกษานอกโรงเรียนด้านอาชีพ จำแนกตามการสำรวจ ความต้องการ	80
11. สภาพการจัดการศึกษานอกโรงเรียนด้านอาชีพ จำแนกตามการจัด บริการแนะแนว	81
12. สภาพการจัดการศึกษานอกโรงเรียนด้านอาชีพ จำแนกตามระยะเวลา ที่จัดกิจกรรม	82
13. สภาพการจัดการศึกษานอกโรงเรียนด้านอาชีพ จำแนกตามเวลา ที่จัดกิจกรรม	84
14. สภาพการจัดการศึกษานอกโรงเรียนด้านอาชีพ จำแนกตามช่วงเวลา ที่ประชาชนสนใจมาใช้บริการ	85
15. สภาพการจัดการศึกษานอกโรงเรียนด้านอาชีพ จำแนกตามจำนวน ครั้งที่จัด และจำนวนคนที่มาใช้บริการ	86
16. สภาพการจัดการศึกษานอกโรงเรียนด้านอาชีพ จำแนกตามการนำ ความรู้ไปใช้ของประชาชน	88
17. สภาพการจัดการศึกษานอกโรงเรียนด้านอาชีพ แนวโน้มในอีก 3 ปี ข้างหน้า (ปีงบประมาณ 2535 - 2537) จำแนกตามงบประมาณและ โครงการ	89

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
18. คำเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนปัญหาการจัดการ ศึกษานอกโรงเรียนด้านอาชีพสำหรับประชาชน เขตพื้นที่ประสาธ วาศัย จังหวัดชุมพร ตามการรับรู้ของผู้บริหารและผู้ปฏิบัติ จำแนก เป็นรายค้ำาน	92
19. คำเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนปัญหาด้านการ วางแผน การจัดโครงการการศึกษานอกโรงเรียนด้านอาชีพ สำหรับ ประชาชนเขตพื้นที่ประสาธวาศัย จังหวัดชุมพร ตามการรับรู้ของผู้บริหาร และผู้ปฏิบัติงาน จำแนกเป็นรายข้อ	93
20. คำเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนปัญหาด้านการค้ำาเนางาน การจัดการศึกษานอกโรงเรียนด้านอาชีพสำหรับประชาชน เขตพื้นที่ ประสาธวาศัย จังหวัดชุมพร ตามการรับรู้ของผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงาน จำแนกเป็นรายข้อ	99
21. คำเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนปัญหาด้านการ ประเมินผล การจัดโครงการการศึกษานอกโรงเรียนด้านอาชีพสำหรับ ประชาชน เขตพื้นที่ประสาธวาศัย จังหวัดชุมพร ตามการรับรู้ของผู้บริหาร และผู้ปฏิบัติงาน จำแนกเป็นรายข้อ	106
22. คำเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนปัญหาด้านการจัด กิจกรรมต่อเนื่อง การจัดโครงการการศึกษานอกโรงเรียนด้านอาชีพ สำหรับประชาชน เขตพื้นที่ประสาธวาศัย จังหวัดชุมพร ตามการรับรู้ของ ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติ จำแนกเป็นรายข้อ	109

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
23. สภาพภาพของประชาชนกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ จำแนกตาม เพศ อายุ จำนวนสมาชิกในครอบครัว สภาพภาพสมรสการศึกษา การรับการศึกษาด้านอาชีวะ ระยะเวลาที่อยู่ในพื้นที่ และสถานที่ตั้ง บ้านเรือน	112
24. สภาพการจัดการศึกษานอกโรงเรียนด้านอาชีวะ จำแนกตามกิจกรรมที่จัด ในปีงบประมาณ 2534	120
25. สภาพการจัดการศึกษานอกโรงเรียนด้านอาชีวะ จำแนกตามการเข้าร่วม กิจกรรมของประชาชน	121
26. สภาพการจัดการศึกษานอกโรงเรียนด้านอาชีวะ จำแนกตามเนื้อหา ความรู้ที่ประชาชนเข้าร่วมโครงการ	122
27. สภาพการจัดการศึกษานอกโรงเรียนด้านอาชีวะ จำแนกตามการนำ ไปใช้	123
28. สภาพการจัดการศึกษานอกโรงเรียนด้านอาชีวะ จำแนกตามระยะเวลา ที่จัดโครงการ	124
29. สภาพการจัดการศึกษานอกโรงเรียนด้านอาชีวะ จำแนกตามวันเวลา ที่จัดโครงการ	125
30. สภาพการจัดการศึกษานอกโรงเรียนด้านอาชีวะ จำแนกตามความ เหมาะสมของการจัดโครงการ	126

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
31. สภาพการจัดการศึกษานอกโรงเรียนด้านอาชีพ จำแนกตามวันเวลาที่เหมาะสมกับประชาชนผู้เข้าร่วมโครงการ	127
32. สภาพการจัดการศึกษานอกโรงเรียนด้านอาชีพ จำแนกตามการทราบข่าวการประชาสัมพันธ์	128
33. สภาพการจัดการศึกษานอกโรงเรียนด้านอาชีพ จำแนกตามการทราบข่าวการประชาสัมพันธ์	130
34. สภาพการจัดการศึกษานอกโรงเรียนด้านอาชีพ จำแนกตามการสำรวจความต้องการก่อนจัดโครงการ	131
35. สภาพการจัดการศึกษานอกโรงเรียนด้านอาชีพ จำแนกตามการติดตามผลโครงการ	132
36. สภาพการจัดการศึกษานอกโรงเรียนด้านอาชีพ จำแนกตามค่าใช้จ่ายในการเข้าร่วมโครงการ	133
37. สภาพการจัดการศึกษานอกโรงเรียนด้านอาชีพ จำแนกตามบุคลากรที่จัดโครงการ	134
38. สภาพการจัดการศึกษานอกโรงเรียนด้านอาชีพ จำแนกตามลักษณะวิธีการอบรม/สอน	136

สารบัญญัตราวาง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
39. คำเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนปัญหาการจัดการ ศึกษานอกโรงเรียนด้านอาชีพ สำหรับประชาชนเขตพื้นที่ประส บวาศภัย จังหวัดชุมพร ตามการรับรู้ของประชาชนผู้เข้าร่วม โครงการ จำแนกเป็นรายด้าน	137
40. คำเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนปัญหาด้านการวางแผน การจัดการศึกษานอกโรงเรียนด้านอาชีพ สำหรับประชาชนเขตพื้นที่ ประสบบวาศภัย จังหวัดชุมพร ตามการรับรู้ของประชาชนผู้เข้าร่วม โครงการ จำแนกเป็นรายข้อ	138
41. คำเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนปัญหาด้านการดำเนินงาน การจัดโครงการการศึกษานอกโรงเรียนด้านอาชีพ สำหรับประชาชน เขตพื้นที่ประสบบวาศภัย จังหวัดชุมพร ตามการรับรู้ของประชาชนผู้เข้า ร่วมโครงการ จำแนกเป็นรายข้อ	142
42. คำเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนปัญหาด้านการประเมินผล การจัดโครงการการศึกษานอกโรงเรียนด้านอาชีพ สำหรับประชาชน เขตพื้นที่ประสบบวาศภัย จังหวัดชุมพร ตามการรับรู้ของประชาชนผู้เข้า ร่วมโครงการ จำแนกเป็นรายข้อ	147
43. คำเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนปัญหาด้านการจัดกิจกรรม ต่อเนื่องการจัดโครงการการศึกษานอกโรงเรียนด้านอาชีพ สำหรับ ประชาชนเขตพื้นที่ประสบบวาศภัย จังหวัดชุมพร ตามการรับรู้ของ ประชาชนผู้เข้าร่วมโครงการ จำแนกเป็นรายข้อ	149